

5ο Θερινό Πανεπιστήμιο
Αειφόρου Ελληνικού Σχολείου

Κλιματική Κρίση και Νερό

1-2 Ιουλίου 2024 📍 Διαδικτυακά

4-5 Ιουλίου 2024 📍 Δράμα - Παρανέστι

Αναλυτικό Πρόγραμμα 5^{ου} Θερινού Πανεπιστημίου Αειφόρου Ελληνικού Σχολείου Διαδικτυακές Διαλέξεις – Μέσω της πλατφόρμας Zoom

Δευτέρα 1/7/2024

Σύνδεσμος:

<https://us06web.zoom.us/j/82129020966?pwd=wCdRLp1HTzCRQoTIUL5F3DWEo7y4ky.1>

9.00 - 9.20	<p>Έναρξη του 5^{ου} Θερινού Πανεπιστημίου Αειφόρου Ελληνικού Σχολείου</p> <p>Ζωή Πολυμεροπούλου Πρόεδρος Συμβουλίου Περιβαλλοντικής και Πολιτιστικής Εκπαίδευσης, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού</p>
9.20 – 9.40	<p>Προβολή βίντεο</p> <p>«Υδωρ Ελευθέριον»</p> <p>Σκηνοθεσία: Ν. Αναγνωστόπουλου</p>
9.40 – 10.00	<p>Χαιρετισμοί</p> <p>Λυδία Καρρά Α' Αντιπρόεδρος & Συνιδρύτρια ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού</p> <p>Εμμανουέλα Δούση Καθηγήτρια διεθνών θεσμών στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Κάτοχος Έδρας Unesco για την Κλιματική Διπλωματία</p>

<p>10.00 – 10.45</p>	<p align="center">«Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μέσω εργαλείων και συνεργειών»</p> <p align="center">Μαρία Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια Σχολή Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών - Μηχανικών Γεωπληροφορικής</p>
<p>10.45 – 11.30</p>	<p>Panel: «Συνδρομή της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς σε λύσεις προσαρμογής ή μετριασμού της κλιματικής αλλαγής στον τομέα του νερού»</p> <p align="center">Συντονισμός: Πάτρα Θεολογίδου, Αρχιτέκτων Αναστηλώτρια, Μέλος Δ.Σ. ΕΛΛΕΤ</p> <p align="center">«Κλιματική κρίση και ελληνικές πόλεις: Η περίπτωση των ρεμάτων» Δημήτρης Θεοδοσόπουλος, Αγρονόμος - Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ, Σύλλογος Ροή - Πολίτες Υπέρ των Ρεμάτων, Ομάδα Γεωμυθική</p> <p align="center">«Διαχείριση μη συμβατικών υδατικών πόρων στα νησιά: εμπειρίες από τα ερευνητικά έργα HYDROUSA και CARDIMED» Συμεών Μαλαμής, Αναπληρωτής Καθηγητής- Σχολή Πολιτικών Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο</p> <p align="center">«Η αναγέννηση του Αδριάνειου Υδραγωγείου ως υδάτινος πόρος της Αθήνας» Γιώργος Σαχίνης, Διευθυντής Στρατηγικής και Καινοτομίας της ΕΥΔΑΠ</p>
<p>11.30 – 11.45</p>	<p align="center">Προβολή βίντεο</p> <p align="center">«Ο Νερόμυλος Μάρκου μεταμορφώνεται σε μουσείο»</p> <p align="center">Σκηνοθεσία: Ν. Αναγνωστόπουλου</p>
<p>11.45 – 12.00</p>	<p align="center">Διάλειμμα</p>
<p>12.00 – 12.25</p>	<p align="center">«Ποταμοί και εσωτερικά ύδατα στην εποχή της κλιματικής αλλαγής»</p> <p align="center">Θεόδωρος Θεοδώρου, Πρέσβυς ε.τ, Ανώτατος Σύμβουλος, Ινστιτούτο Εξωτερικών Υποθέσεων</p>
<p>12.50 – 13.15</p>	<p align="center">«Κλιματική Κρίση και Πλημμύρες»</p> <p align="center">Γεώργιος Παπαϊωάννου, Επίκουρος Καθηγητής, Διευθυντής Εργαστηρίου Διευθέτησης Ορεινών Υδάτων και Διαχείρισης Κινδύνου, Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</p>
<p>13.15 – 13.35</p>	<p align="center">«Η Θεσσαλία μετά τα φαινόμενα Daniel και Elias: οι επιπτώσεις στην αγροτική παραγωγή»</p> <p align="center">Χρυσή Λασπίδου, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Υπεύθυνη του Ευρωπαϊκού έργου ARSINOE</p>

13.35 – 14.00	<p>«Επίδραση της κλιματικής κρίσης στην ορνιθοπανίδα: Η περίπτωση της Ανατολικής Μεσογείου»</p> <p>Γεώργιος Καρρής, Αναπληρωτής Καθηγητής Βιολόγος, MSc/PhD- Τμήμα Περιβάλλοντος, Σχολή Περιβάλλοντος, Ιόνιο Πανεπιστήμιο</p>
14.00 – 14.25	<p>«Υδατικό Αποτύπωμα, πρακτικές λύσεις και νέες τεχνολογίες για την εξοικονόμηση νερού»</p> <p>Κωνσταντίνα Φωτιά, Γεωπόνος MSc, PhD, Καθηγήτρια Τομέα Γεωπονίας 2ου ΕΠΑΛ Μυτιλήνης</p>
14.25 – 14.40	<p>Κλείσιμο 1ης μέρας διαδικτυακών διαλέξεων</p>

Τρίτη 2/7/2024

Σύνδεσμος:

<https://us06web.zoom.us/j/88443593048?pwd=vRVJfGVVAqOhZiAjlU2g4kflUUMx3V.1>

9.30 - 9.45	<p>Άνοιγμα 2^{ης} μέρας διαδικτυακών διαλέξεων 5^{ου} Θερινού Πανεπιστημίου Αειφόρου Ελληνικού Σχολείου</p>
9.45 – 10.10	<p>«Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση του κοινού για τη Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων»</p> <p>Στεριανή Ματσιώρη, Καθηγήτρια Οικονομικής Αποτίμησης Υδάτινων Πόρων, Τμήμα Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας</p>
10.10 – 10.35	<p>«Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για το Νερό στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση»</p> <p>Ελισσάβητ Φελώνη, Διδάσκουσα, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής – Ερευνήτρια, Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών</p>

10.35 – 11.00	<p>«Βιωματική μάθηση της Ιστορίας μέσω εκπαιδευτικού προγράμματος που χρηματοδοτεί η τοπική αυτοδιοίκηση»</p> <p>Πόπη Διαμαντάκου Δημοσιογράφος και διευθύντρια του προγράμματος του Δήμου Αθηναίων «Το παιδί, η πόλη και τα μνημεία»</p> <p>Έλλη Γουργουρίνη, Πολιτική Επιστήμονας</p> <p>Παναγιώτης Κουνούδης, Φιλολόγος-Εκπαιδευτικός</p>
11.00	<p>Παρουσιάσεις Δράσεων από Αειφόρα Ελληνικά Σχολεία</p>
11.05 - 11.20	<p>5^ο Νηπιαγωγείο Χαϊδαρίου</p> <p>Ευγενία Αργυρούδη</p>
11.20 - 11.35	<p>1ο Δημοτικό Σχολείο Χίου</p> <p>Μαρία Κοντογιάννη & Σταύρος Χριστοδούλου</p>
11.35 - 11.50	<p>Γυμνάσιο με ΛΤ Φολεγάνδρου</p> <p>Καραγιάννη Αικατερίνη & Αργέντου Αναστασία</p>
11.50 – 12.05	<p>3ο Γυμνάσιο Αργυρούπολης</p> <p>Παναγιώτα Σουρίδη</p>
12.20 – 12.35	<p>8^ο ΕΠΑΛ Θεσσαλονίκης</p> <p>Θεοδώρα Ποιμενίδου & Ελισσάβητ Μιχαηλίδου</p>
12.35 – 13.00	<p>Διάλειμμα</p>
13.00 – 14.15	<p>Online εργαστήριο: «Κλιματική κρίση και νερό μέσα από εικόνες»</p> <p>Βάσια Κουρεμένου Μηχανικός Περιβάλλοντος, Υπεύθυνη προγραμμάτων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού</p>

14.15 –
14.30

Κλείσιμο διαδικτυακής ενότητας 5^{ου} Θερινού Πανεπιστημίου Αειφόρου Ελληνικού Σχολείου

Περιλήψεις εισηγήσεων:

«Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μέσω εργαλείων και συνεργειών»

Παπαδοπούλου Μαρία, Καθηγήτρια Σχολή Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών - Μηχανικών Γεωπληροφορικής

Οι προκλήσεις της κλιματικής κρίσης απαιτούν τη συστράτευση όλων των μεθοδολογικών προσεγγίσεων και τεχνολογικών εργαλείων προκειμένου να επιτευχθεί πιο σύντομα και με το μικρότερο δυνατό κόστος η προσαρμογή κοινωνιών, υποδομών και υπηρεσιών στις νέες συνθήκες της κλιματικής αλλαγής.

«Η αναγέννηση του Αδριάνειου Υδραγωγείου ως υδάτινος πόρος της Αθήνας»

Γιώργος Σαχίνης, Διευθυντής Στρατηγικής και Καινοτομίας της ΕΥΔΑΠ

Το πρώτο 3ο δίκτυο ΕΥΔΑΠ (μη ποσιμου νερού) της Αθήνας κατασκευάζεται στο Χαλάνδρι. Αξιοποιεί το νερό του Αδριάνειου υδραγωγείου, του υπόγειου Ρωμαϊκού υδραγωγείου που διανύει την πόλη. Υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Cultural HIDRANT, μια Ευρωπαϊκή Αστική Καινοτόμα Δράση (Urban Innovative Action) στον άξονα της Αξιοποίησης της πολιτιστικής Κληρονομιάς. Θα συζητηθεί η ολοκληρωμένη προσέγγιση αξιοποίησης του υδραγωγείου ως υδάτινο πόρο και μνημείο τόσο στο εν λόγω πρόγραμμα όσο και στην επέκταση του έργου στο σύνολο της Αττικής η οποία προγραμματίζεται.

«Ποταμοί και εσωτερικά ύδατα στην εποχή της κλιματικής αλλαγής»

Θεόδωρος Θεοδώρου, Πρέσβυς ε.τ, Ανώτατος Σύμβουλος, Ινστιτούτο Εξωτερικών Υποθέσεων

Οι υδάτινοι όγκοι, όπως οι ποταμοί, οι λίμνες και οι θάλασσες, έχουν αποτελέσει αναπόσπαστο κομμάτι του ανθρώπινου πολιτισμού από αρχαιοτάτων χρόνων. Αυτά τα φυσικά χαρακτηριστικά έχουν παίξει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της επικοινωνίας, του εμπορίου και της πολιτισμικής ανταλλαγής μεταξύ των ανθρώπων. Αυτό το Θερινό Σχολείο εξετάζει τη πολυδιάστατη σημασία του νερού στην ανθρώπινη ιστορία, τον πολιτισμό και την ανάπτυξη, αναδεικνύοντας πώς οι υδάτινοι δρόμοι έχουν διευκολύνει την οικονομική ευημερία, τη διάχυση των πολιτισμών και τις τεχνολογικές εξελίξεις, αλλά και την υποχρέωση όλων μας να λαμβάνουμε υπόψη το περιβάλλον, για να διασφαλίσουμε το μέλλον των επόμενων γενεών.

«Κλιματική Κρίση και Πλημμύρες»

Παπαϊωάννου Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής, Διευθυντής Εργαστηρίου Διευθέτησης Ορεινών Υδάτων και Διαχείρισης Κινδύνου, Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Η εισήγηση για την θεματική «Κλιματική κρίση και πλημμύρες» περιλαμβάνει αρχικά την παρουσίαση κάποιων βασικών εννοιών για τις πλημμύρες καθώς και την κατάταξη τους ανάμεσα στις φυσικές καταστροφές. Στην συνέχεια θα γίνει παρουσίαση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην συχνότητα εμφάνισης και την ένταση των πλημμυρικών γεγονότων καθώς και των επιπτώσεων των αλλαγών χρήσεων γης στην πλημμυρογένεση. Επιπλέον, θα δοθούν οδηγίες για το τι μπορούμε να κάνουμε σε περίπτωση πλημμύρας και θα παρουσιαστούν κάποια μέτρα μετριασμού των πλημμυρών. Τέλος θα παρουσιαστούν κάποιες μέθοδοι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την καλύτερη κατανόηση των φυσικών διεργασιών που συνεισφέρουν στην δημιουργία των φαινομένων της πλημμύρας και της διάβρωσης, καθώς και νέες τεχνικές για την ενίσχυση της ετοιμότητας σε περίπτωση πλημμύρας.

**«Επίδραση της κλιματικής κρίσης στην ορνιθοπανίδα: Η περίπτωση της Ανατολικής Μεσογείου»
Γεώργιος Καρρής, Αναπληρωτής Καθηγητής Βιολόγος, MSc/PhD- Τμήμα Περιβάλλοντος
Σχολή Περιβάλλοντος, Ιόνιο Πανεπιστήμιο**

Πολυάριθμες μελέτες έχουν δείξει ότι ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στα πτηνά έχει άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις. Οι περισσότερες από αυτές επικεντρώνονται σε έμμεσες επιδράσεις προσπαθώντας να εντοπίσουν ισχυρά στοιχεία που συνδέουν μακροπρόθεσμες κλιματικές αλλαγές με πληθυσμούς πτηνών μέσω αλλαγών στη δομή και τη λειτουργία των θαλάσσιων, νησιωτικών και χερσαίων οικοσυστημάτων που τελικά επηρεάζουν τη διαθεσιμότητα τροφής, τη θήρευση, τα ποσοστά επιβίωσης και την επιτυχία αναπαραγωγής. Άλλες μελέτες τονίζουν πιο άμεσες επιπτώσεις μέσω της απώλειας ενδιαιτημάτων αναπαραγωγής, της αλλαγής των περιοχών αναζήτησης τροφής, της διαφοροποίησης των μεταναστευτικών οδών και της μεγάλης κλίμακας αποτυχίας αναπαραγωγής ή της μαζικής θνησιμότητας κατά τη διάρκεια του χειμώνα λόγω ιδιαίτερων ακραίων καιρικών φαινομένων. Στην παρούσα εργασία θα αναλυθούν οι πιθανές επιδράσεις από την κλιματική κρίση στα πτηνά τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και σε τοπικό (Αν. Μεσόγειος). Επιπλέον θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στις πιέσεις από την κλιματική κρίση στα υγροτοπικά συστήματα της Ελλάδας (στην ηπειρωτική χώρα και στα νησιά) αλλά και στο θαλάσσιο οικοσύστημα, μέσα από τη χρήση των πτηνών ως βιοδείκτες.

**«Υδατικό Αποτύπωμα, πρακτικές λύσεις και νέες τεχνολογίες για την εξοικονόμηση νερού»
Φωτιά Κωνσταντίνα, Γεωπόνος MSc, PhD, Καθηγήτρια Τομέα Γεωπονίας 2ου ΕΠΑΛ Μυτιλήνης**

Πόσο νερό περιέχεται σε ένα κινητό; Πόσο νερό από την Ινδία χρησιμοποιούμε κάθε μέρα; Πως ένα τζιν εξαφάνισε σχεδόν τη λίμνη Αράλη; Τι σχέση έχουν οι παραδοσιακές πεζούλες και οι στέρνες με το διάστημα;

Κάθε καθημερινή μας συνήθεια και ανάγκη, κάθε προϊόν και κάθε υπηρεσία αφήνουν ένα αποτύπωμα στα παγκόσμια αποθέματα νερού. Θα μιλήσουμε για το Υδατικό Αποτύπωμα. Θα δούμε τι είναι και πώς υπολογίζεται. Θα δούμε πως «μετράει» τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων μας στους φυσικούς πόρους και πως «προτείνει» λύσεις για μικρότερη επιβάρυνση στο περιβάλλον. Θα δούμε πως φέρνει κοντά τους μαθητές ενός σχολείου με τα παγκόσμια κέντρα λήψης αποφάσεων για το σχεδιασμό στρατηγικών διασφάλισης και προστασίας του νερού. Θα δούμε τέλος πως αποτελεί οδηγό για την αναβίωση παραδοσιακών πρακτικών αλλά και την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών για την εξοικονόμηση νερού ακόμα και για το μεγαλύτερο καταναλωτή νερού στη γη, τη γεωργία. Και δε θα μείνουμε μόνο στη θεωρία...

**«Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση του κοινού για τη Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων»
Στεριανή Ματσιώρη, Καθηγήτρια Οικονομικής Αποτίμησης Υδάτινων Πόρων, Τμήμα Γεωπονίας
Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας -**

Παροχή θεωρητικού υπόβαθρου για την ευαισθητοποίηση των φοιτητών σε περιβαλλοντικά ζητήματα στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, με την κατανόηση και την κατάταξη των αξιών του περιβάλλοντος. Στο

πλαίσιο της διάλεξης θα διερευνηθούν βασικές ηθικές έννοιες και προοπτικές χρήσιμες στην εκπαίδευση για αειφόρο ανάπτυξη, με ιδιαίτερη έμφαση σε ζητήματα κοινωνικής βιωσιμότητας και προστασίας του περιβάλλοντος με έμφαση στους υδάτινους πόρους. Επίσης, θα γίνει ανάλυση των περιβαλλοντικών αξιών και της περιβαλλοντικής ηθικής και ο ρόλος τους στην επίτευξη της αειφορίας. Τέλος θα γίνει ανάλυση μιας σειράς περιβαλλοντικών θεωριών σχετικά με την αειφόρο ανάπτυξη με έμφαση στην ιδιότητα του πολίτη, τις αξίες και τις ηθικές διαστάσεις.

«Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για το Νερό στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση»

Ελισσάβητ Φελώνη, Διδάσκουσα ΠΑΔΑ – Ερευνήτρια ΕΚΠΑ

Η εισήγηση θα εστιάσει στις πρωτοβουλίες και τα προγράμματα που έχουν εφαρμοστεί σε σχολεία για την ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με τη σημασία του νερού και την ανάγκη για αειφόρο διαχείρισή του. Θα παρουσιαστούν καλές πρακτικές και επιτυχημένα εκπαιδευτικά προγράμματα που συνδυάζουν τη θεωρητική γνώση με τη βιωματική μάθηση, προωθώντας την κατανόηση των μαθητών για την κλιματική κρίση και τις συνέπειές της στη διαθεσιμότητα και την ποιότητα του νερού, οι οποίες και υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του ΔΠΜΣ του ΕΚΠΑ «Νερό, Βιόσφαιρα και Κλιματική Αλλαγή». Επιπλέον, θα αναλυθούν τα οφέλη της συμμετοχής των μαθητών σε δραστηριότητες που τους κινητοποιούν να υιοθετήσουν υπεύθυνες συμπεριφορές και να γίνουν ενεργοί πολίτες στην προστασία του περιβάλλοντος.

Για οποιαδήποτε διευκρίνηση μπορείτε να επικοινωνήσετε με την κυρία Βάσια Κουρεμένου, στα email spe@elinikietairia.gr , aeiforosxoleio@gmail.com και στο τηλέφωνο 2103316955 εσωτ. 5

Με την Ευγενική Υποστήριξη του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντη

